

## LIII.

## B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov om Nedlæggelse af en Deel af Kjøbenhavns Fæstningsværker paa Sjælland samt Afløsning af de ved Demarcationslinien paalagte Indskrænkninger m. v.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 16de April 1867.)

I sin Prøvelse af det ved Regjeringen forelagte Lovudkast har Udvalgets Fleertal været enigt om at anerkjende og paastjønne den Maade, paa hvilken Initiativet er taget til Ordningen af denne i flere Henseender vigtige Sag, Medens tidligere Forslag til Nedlæggelse af Kjøbenhavns nuværende Fæstningsværker paa Sjællands Side have været knyttede til Planer om nye befestelige Befæstningsanlæg i samme Siemed, udtales det nu i Lovudkastets Motiver, at der ikke næres nogen Tanke om i den nærmere Fremtid at søge tilveiebragt en ny Befæstning om Kjøbenhavn, hvis Beskyttelse imod fjendtlige Angreb maa søges i et tidsvarende bevægeligt Forsvar. Idet det erkjendes, at den nuværende Befæstning for Størstedelen er nyttig i militair Henseende, gaar Udkastet ud paa deels at gjøre det muligt at realisere det Activ, som Staten eier i Fæstningens Terrain, deels at aabne Afgang for Staden Kjøbenhavn til en naturlig Udvidelse i større Nærhed af den indre By, medens den vorende Befolkning hidtil paa Grund af Fæstningsværkerne og Demarcations-Indskrænkningerne væsentlig har været henviist til Terrainet hiintides Særne.

Men idet Udvalgets Fleertal saaledes ganstke slutter sig til de Hovedbetragtninger, hvorfra Lovforslaget gaar ud, nærer det Betænklichkeiten ved den Form, i hvilken Hensigten er søgt opnaaet. Lovudkastet nedlægger strax Fæst-

ningsværkerne om Kjøbenhavn fra Stierport til Kallebodstrand og forlanger Bemyndigelse for Regjeringen til under Et eller i mindre Dele at afhænde alle de Staten tilhørende Grunde paa denne Strækning, medens Indskrænkningen i Byggefriheden for de private Grunde indenfor Demarcationslinien, der vedbliver at bestaae uanset Fæstningsværkernes Nedlæggelse, skal kunne afløses imod et nærmere bestemt Vederlag til Staten. Det forekommer Udvalget, at vægtige Indvendinger fremsille sig imod en saadan Fremgangsmaade.

For at de Staten tilhørende Grunde paa den ansørte Strækning, der maae antages at udgjøre henved 250 Tdr. Land, kunne afhændes til Bebyggelse, vil der udkræves meget betydelige forberedende Arbejder: Sløfning af Voldstrækninger, Udslybning af Dele af Stadsgraven og lavtliggende Forde, Udstikning og mulig Anlæg af forskellige Hovedadgange til Byen, Bete og Gader, Expropriation af Møller og andre private Bygninger paa Fæstningsterrainet osv. Om Størrelsen af disse Udgifter lader der sig endnu ikke gjøre nogen sikker Beregning, tilmed da de hidtil udarbejdede Planer for Terrainets Benyttelse alene kunne betragtes som foreløbige, men det er indlysende, at de under alle Omstændigheder ville blive meget betydelige, selv om de holdes indenfor de i Motiverne antydede Grændser og i Reglen kun foretages, „naar derved umiddel-